

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. K.**, bývajúceho v O.O., v dovolacom konaní zastúpeného JUDr. M. S., advokátom so sídlom v Č., proti žalovanému **B. S., a.s.**, so sídlom v Č., v dovolacom konaní zastúpeného JUDr. M. B., advokátom so sídlom v B., o **zaplatenie mzdy vo výške 725 538,89 eur s príslušenstvom**, ktorá vec bola vedená na Okresnom súde Čadca pod sp.zn. 4 C 110/2007, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. januára 2009 sp.zn. 6 Co 262/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobca je povinný zaplatiť do 3 dní žalovanému náhradu trov dovolacieho konania v sume 2 166,93 € do rúk JUDr. M. B., advokáta so sídlom v B..

O d ô v o d n e n i e

Žalobou zmenenou v priebehu konania žalobca sa domáhal splnenia povinnosti žalovaným (pôvodne s obchodným menom V. S., a.s.) zaplatiť mu 21 857 586,-- Sk (725 538,89 eur) spolu s úrokom z omeškania. Ako rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzoval uplatnené právo, uviedol, že dňa 31. októbra 2006 uzavrel so žalovaným pracovnú zmluvu, v ktorej sa účastníci dohodli o mzde tak, že na vykonávanú prácu mu bude patriť hodinová mzda 20 000,-- Sk. Žalovaný mu počas trvania pracovného pomeru vyplácal mzdu „len čiastočne“, mzdu v plnej výške odmieta vyplatiť tvrdiac, že pri dohode o mzde účastníci konali v omyle.

Okresný súd Čadca (súd prvého stupňa) rozsudkom z 19. februára 2008 č.k. 4 C 110/2007-130 žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému, na účet jeho zástupcu, náhradu trov konania a na účet súdu náhradu trov štátu. Rozhodol tiež o svedočnom pre svedkyňu M. M.. Žalobu vo veci samej zamietol majúc za to, že žalobca sa

bezdôvodne domáha zaplataenia doplatku mzdy na základe dohody o mzde, pretože táto dohoda je v časti presahujúcej mzdu 20 000,-- Sk za mesiac neplatná pre rozpor s dobrými mravmi. Tento rozpor videl v tom, že žalobcovi by patrila mzda za prácu, ktorú v skutočnosti nevykonával a ktorá by bola zjavne neprimeraná. Neplatnosť časti dohody o mzde žalobca si spôsobil sám tým, že využil omyl žalovaného vo svoj prospech.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Žiline (odvolací súd) rozsudkom z 28. januára 2009 sp.zn. 6 Co 262/2008 rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bola žaloba vo veci samej zamietnutá a vo výroku o trovách konania účastníkov, potvrdil. Výrok rozsudku súdu prvého stupňa o náhrade trov štátu zrušil a žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Výrok súdu prvého stupňa o svedočnom ponechal nedotknutý. Vo veci samej tak rozhodol majúc za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne, i keď spočíva na nie celkom správnom právnom posúdení veci v otázke platnosti dohody o mzde. Na zistený skutkový stav použil ustanovenia § 35 ods. 2 a § 37 ods. 3 Občianskeho zákonníka, zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (O.z.). Dohodu účastníkov o mzde považoval za platnú, túto však vyložil tak, že prejav vôle účastníkov v skutočnosti smeroval k tomu, že žalobcovi bude poskytovaná mesačná mzda vo výške 20 000,-- Sk. Nepovažoval za preukázané, že by jazykové vyjadrenie dohody o mzde vychádzalo z omylu účastníkov alebo z ich „nedostatočnej informovanosti o tom, ako má byť prejav vôle správne vyjadrený“. V časti pracovnej zmluvy o mzde došlo proste k chybe v písaní.

Proti rozsudku odvolacieho súdu žalobca podal dovolanie, ktoré odôvodnil dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku, zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (O.s.p.) v spojení s ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p. Uviedol, že postupom odvolacieho súdu, ktorý napriek jeho výslovnému nesúhlasu na prejednanie veci nenariadil pojednávanie, mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Tým mu bolo znemožnené okrem iného namietat', že členom senátu odvolacieho súdu bol aj sudca JUDr. F. P., s ktorým mal v minulosti „osobné spory v konaní OS Námestovo 1 Cb 25/03“. Podľa žalobcu odvolací súd pochybil aj pri právnom posúdení veci. Výklad odvolacieho súdu považuje žalobca aj za „nekorektný [...] diskriminujúci“. Navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný navrhol dovolanie žalobcu zamietnuť. Podľa jeho názoru konanie súdu nemá vady tvrdené žalobcom a odvolací súd správne posúdil vec aj po právnej stránke.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok bol podaný proti takému rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a po prejednaní veci bez nariadenia dovolacieho pojednávania, keďže jeho nariadenie nepovažoval za potrebné (§ 243a ods. 1 O.s.p.), dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je prípustné.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo taký rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p. v znení do 28. februára 2010).

V danom prípade dovolanie žalobcu, podané 29. apríla 2009, smeruje proti rozsudku, ktorý nevykazuje znaky niektorého z rozsudkov uvedených v označených zákonných ustanoveniach. Tento mimoriadny opravný prostriedok preto podľa ustanovení § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. nie je prípustný.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti *každému* rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, nedostatok návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

So zreteľom na obsah dovolania dovolací súd sa osobitne zamerlal na posúdenie, či v konaní na súdoch nižších stupňov, najmä tým, že odvolací súd na prejednanie odvolania žalobcu nenariadil pojednávanie, nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Takúto vadu ale v postupe odvolacieho súdu nezistil.

Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., je taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. Postup súdu, ktorý je v súlade so zákonom, nemôže mať za dôsledok odňatie možnosti účastníka pred súdom konať.

V čase, keď súd prvého stupňa zisťoval, či žalobca súhlasí s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania, bolo účinné ustanovenie § 209a ods. 1 O.s.p., podľa ktorého ak nejde o prípad uvedený v § 209 ods. 1 druhej vete, doručí súd prvého stupňa odvolanie ostatným účastníkom, a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, vyzve účastníkov na vyjadrenie k odvolaniu a či súhlasia s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania. Predmetné ustanovenie však bolo s účinnosťou od 15. októbra 2008, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 384/2008 Z.z., ktorým sa menil a dopĺňal Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, nahradené novým ustanovením podľa ktorého súd prvého stupňa účastníkov už nevyzýva, aby sa vyjadrili, či súhlasia s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania. Takáto nová úprava je dôsledkom nového ustanovenia § 214 ods. 1 O.s.p., tiež účinného od 15. októbra 2008, podľa ktorého na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia odvolacieho pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. ale v ostatných prípadoch (než sú uvedené v § 214 ods. 1 O.s.p.) môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

V zmysle § 372p ods. 1 O.s.p. sa ustanovenie § 214 O.s.p. v znení účinnom od 15. októbra 2008 použije aj na odvolacie konania, ktoré začali podaním odvolania pred 15. októbrom 2008 (pozri stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. apríla 2010 Cpj 7/2010 a tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 15. októbra 2009 sp.zn. IV. ÚS 362/09).

Vzhľadom na to dospel dovolací súd k záveru, že odvolací súd postupoval v súlade so zákonom, pokiaľ dňa 28. januára 2009 prejednal odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v znení od 15. októbra 2009). Uvedený postup odvolacieho súdu preto nemohol mať za následok procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Zo spisu vyplýva, že odvolací súd považoval skutkové zistenia súdu prvého stupňa za úplné. V danom prípade a/ nebolo potrebné dokazovanie zopakovať ani doplniť, b/ súd prvého stupňa rozhodol po nariadení pojednávania a c/ obsah spisu nesvedčí o tom, že by nariadenie odvolacieho pojednávania vyžadoval dôležitý verejný záujem.

O čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku boli účastníci riadne upovedomení - vid' zoznam vecí určených na deň 28. január 2009 na prejednanie a rozhodnutie bez nariadenia ústneho pojednávania a zápisnicu o verejnom vyhlásení rozsudku založené v spise na č.l. 155 a 156. Postup odvolacieho súdu bol tak v súlade s ustanovením § 156 ods. 3 O.s.p.

Dovolací súd, hoci sa toho žalobca v dovolaní výslovne nedomáha, skúmal i otázku, či odvolací súd postupoval v súlade s ustanovením § 213 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom od 15. októbra 2008. Podľa tohto ustanovenia (ktoré bolo pojaté do Občianskeho súdneho poriadku za účelom zabrániť tomu, aby odvolacie súdu vydávali tzv. prekvapivé rozhodnutia), ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili. Dovolací súd skúmal procesný postup odvolacieho súdu z hľadiska predmetného ustanovenia z dôvodu, že porušenie tejto povinnosti odvolacím súdom by malo za následok vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. (porovnaj napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2010 sp.zn. 5 Cdo 322/2009). V preskúmvanej veci ale nešlo procesnú situáciu riešenú v ustanovení § 213 ods. 2 O.s.p.; otázka platnosti pracovnej zmluvy v časti o dohode o mzde a otázka výkladu prejavu vôle účastníkov bolo predmetom posudzovania tak pred súdom prvého stupňa, ako aj pred odvolacím súdom.

Pokiaľ žalobca v dovolaní tvrdí, že odvolací súd tým, že na prejednanie odvolania nenariadil pojednávanie, mu odňal možnosť namietat', že členom odvolacieho senátu je aj

sudca JUDr. F. P., s ktorým mal v minulosti „osobné spory v konaní OS Námestovo 1 Cb 25/03“, dovolací súd poznamenáva, že postupom odvolacieho súdu jeho procesné práva neboli ukrátené. Ak by totiž k vade spočívajúcej v tom, že na odvolacom súde vo veci konal a rozhodoval vylúčený sudca, v konaní skutočne došlo a túto vadu účastník v odvolacom konaní neuplatnil (nemohol uplatniť), bez ďalšieho to neznamená, že táto vada už bude natrvalo tolerovaná a že nemôže byť napravená. Neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci, nebráni dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 písm. g/ O.s.p. posúdiť túto otázku samostatne a prípadne i inak, než ju posúdil nadriadený súd súdu procesnému, ktorý vo veci rozhodoval, ak v námietke boli uvedené nové skutočnosti (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. augusta 1997, sp. zn. 3 Cdo 153/96).

Vzhľadom na uvedené dovolací súd preskúmal i otázku, či konanie odvolacieho súdu nie je postihnuté vadou v zmysle ustanovenia § 237 písm. g/ O.s.p., t.j. či vo veci nerozhodoval vylúčený sudca. Takúto procesnú vadu ale nezistil.

Podľa ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezáujatosti.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednávaniu veci, k nezáujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Uvedenému cieľu zodpovedá aj právna úprava skutočnosti, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu, a to k veci, v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo k účastníkom konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo k zástupcom účastníkov konania (ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného vyššie).

Základom pre vylúčenie sudcu, ako to vyplýva z už uvedeného stručného výkladu ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., môžu byť len objektívne existujúce zákonné dôvody, nie však iba domnienka účastníka o možnej neobjektívnosti sudcu. Subjektívna hypotéza žalobcu

o možnej neobjektívnosti sudcu, ktorú ničím iným nekonkretizoval, a ktorú si vytvoril iba na základe tohto, že s JUDr. F. P. mal v minulosti „osobné spory v konaní OS Námestovo 1 Cb 25/03“ pre ustálenie pochybností o nezaujatosti sudcu bez ďalšieho nepostačovala.

Sudca odvolacieho súdu JUDr. F. P. sa k námietke žalobcu vyjadril tak, že sa na okolnosti konania vedeného pred Okresným súdom Námestovo pod sp.zn. 1 Cb 25/2003, v ktorom rozhodoval ako sudca súdu prvého stupňa, ani na osobu žalobcu, alebo na prípadný konflikt s ním nepamätá. Tiež uviedol, že nie sú mu známe žiadne skutočnosti, ktoré by ho vylučovali z prejednávania a rozhodovania veci.

Dovolací súd sa oboznámil i s obsahom spisu Okresného súdu Námestovo sp. zn. 1 Cb 25/2003 vedeného v konaní o žalobe žalobcu K. s.r.o. O., za ktorého konal jeho konateľ J. K. (žalobca v preskúmanom konaní) proti J. S. o splnenie povinnosti zaplatiť 32 000,-- Sk. Vec v prvom stupni prejednal a rozhodol sudca JUDr. F. P.. Žalobu súd prvého stupňa zamietol, jeho rozhodnutie vo veci samej odvolací súd potvrdil. Z obsahu spisu nevyplýva, že by medzi konateľom žalobcu a vec v prvom stupni prejednávajúcim sudcom došlo k nejakému konfliktu; konateľ žalobcu námietku zaujatosti v konaní neuplatnil.

Podľa § 14 ods. 3 O.s.p. dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

S prihliadnutím na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že konanie odvolacieho súdu nie je postihnuté ani vadou podľa § 237 písm. g/O.s.p.

V zmysle ustálenej judikatúry nesprávne právne posúdenie veci, ktoré sa v dovolaní podľa jeho obsahu tiež namieta (za námietku tohto druhu považuje dovolací súd okrem aplikácie hmotnoprávných predpisov aj námietku žalobcu, že napadnutý rozsudok je „nekorrektný [...] diskriminujúci“), nemôže viesť k odňatiu možnosti účastníka konania pred súdom konať, lebo právnym posúdením veci sa mu neodníma možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Z tohto dôvodu je právne posúdenie veci považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť iba procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); samotné nesprávne právne posúdenie veci ale nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (porovnaj rozhodnutia

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 102/2004, sp. zn. 2 Cdo 282/2006, sp. zn. 3 Cdo 174/2005, sp. zn. 4 Cdo 165/2003 a ďalšie).

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno z ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. vyvodit' a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súdoch nižšieho stupňa bolo postihnuté vadami uvedenými v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný.

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaný podal návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) a trovy tohto konania na výzvu dovolacieho súdu do troch dní od doručenia výzvy aj vyčíslil za dva úkony právnej pomoci. Dovolací súd mu priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokáta (ktorý ho zastupoval aj pred súdmi nižších stupňov) za 1 úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia zo 16. októbra 2009 [§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení vyhlášky č. 209/2009 Z.z. (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 10 ods. 1 vyhlášky vo výške 1 814 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 16 ods. 3 vyhlášky (t.j. 6,95 €)] predstavuje spolu 1 820,95 €. Odmena so zvýšením odmeny o daň z pridanej hodnoty (§ 18 ods. 3 vyhlášky) predstavuje celkom 2 166,93 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. apríla 2011

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová

